

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Diff. 4. De Unitate universalis & convenientiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

à differentiis individualibus, estq; naturæ ordine, prior illis, habet unitatem quandam, non est enim plures, sed una natura. Ergo datur in statu præcisionis universalis naturæ Unitas.

RESPONDETUR. Negando hoc ipsum quod est esse naturam, quatenus præcisam, haberi nemine cogitante.

OBJICITUR II. Natura in statu præcisionis est Ens, & una definitione definibilis, ergo est una.

RESPONDETUR. Naturam in statu præcisionis esse Ens, sed non esse ens nemine cogitante.

OBJICITUR III. Natura non potest esse una per denominationem extrinsecam, scilicet quia per unum numero conceptum representatur, conceptus enim potius habet unitatem ab objecto, quam è converso, & sicut natura, multiplex conceptu representata, pro multiplicitate conceptuum non multiplicatur, ita nec unitate conceptus una redditur. Ergo talis unitas, conveniet naturæ ex se, non per intellectum.

RESPONDETUR. Naturam non posse esse unam, ratione unius numero conceptus, tanquam propter formam, unitatem tribuentem, posse tamen acquirere unitatem, ratione unius conceptus, tanquam alicujus prærequisiti ad eandem, de quo infra. Quod attinet ad propositionem illam, conceptus potius habet unitatem ab objecto, de illa sic posset discursu, quod sint aliqua objecta, quæ intellectus præsupponit, ut dum cognoscit Deum, alia objecta non præsupponit sed facit, in priori eventu objecta possunt tribuere, unitatem notitiæ, sed in posteriori eventu, sicut esse, ita & unitatem accipiunt actu Objecta à conceptu, licet Unitatem fundamentalem de se habeant.

DIFFICULTAS III.

An habeatur à parte rei Unitas negativa universalis?

Distinguebat Cajet. Unitatem universalis in positivam, & negativam. Nomine positivæ, accipiebat unitatem, quæ competat naturæ, ita ut sit indeterminata ad plura individua per separationem, & abstractionem, à differentiis individualibus, involvendo proximam potentiam ad prædicari de illis, nomine autem unitatis negativæ, intelligebat unitatem, quam habet natura ex eo præcisè, quod non sit singularis. Dicit ergo Cajet. quod non habeatur in natura, unitas positiva universalis, quæ sit à parte rei, haberi tamen unitatem negativam.

DICENDUM est. Non dari unitatem negativam universalem à parte rei.

PROBATUR I. ex Arr. & Ovied. Hæc unitas negativa, non convenit realiter hæccitati. Ergo non datur nemine cogitante. Antecedens probatur, quia unitas hæc negativa, dicit non esse singularis, hæccitas autem, dicit esse singularis. Consequentia probatur. Quod convenit realiter

hæccitati, quæ est nemine cogitante, debet etiam convenire realiter iis, quæ sunt idem realiter cum hæccitate.

PROBATUR II. Quia si unitas illa negativa, non est apta prædicari de multis, quomodo erit unitas universalis.

PROBATUR III. Quia hæc sententia coincidit cum Scotistica, admittit enim formalitates, nemine cogitante condistinctas, intra unam eandemq; Physicam Entitatem, condistinguit enim illam nemine cogitante à singularitate, admittit enim nemine cogitante singularitatem, quia admittit individuationes, & admittit nemine cogitante, intra eandem entitatem realem non singularitatem, idq; nemine cogitante, quia admittit, unitatem negativam, nemine cogitante, quæ non est singularis.

OBJICITUR I. De conceptu quidditativo naturæ, non est singularitas, ergo ante operationem intellectus, convenit naturæ unitas negativa, seu non esse singularem.

RESPONDETUR. De conceptu naturæ, spectatæ prout substat nostris intentionibus & metaphysicè, non est singularitas, est tamen de conceptu naturæ, prout est à parte rei, à parte enim rei, nihil sunt nisi singularia.

OBJICITUR II. Natura quæ est in Petro quatenus est ex se, non est incommunicabilis, alias non posset, sine incommunicabilitate cognosci, ergo de se non est singularis, ergo habet unitatem negativam.

RESPONDETUR. Natura, quæ est in Petro, quatenus ex se metaphysicè spectata, non est incommunicabilis, secus si spectetur prout est à parte rei, hinc natura Petri, in quantum acquirit statum intentionalem, non est ex se incommunicabilis, quamvis independentem ab hoc statu, sit incommunicabilis, consequenter si spectetur natura, quæ est in Petro adæquate, non potest sine incommunicabilitate cognosci.

OBJICITUR III. Creatura debet habere prædicata opposita Creatori, Creatoris autem natura, dicit prædicatum singularis, ergo Creatura debet dicere negationem singularis. Ergo habet unitatem negativam.

RESPONDETUR. Non omnia prædicata opposita, prædicatis Creatoris, debet dicere Creatura, alias non deberet esse Ens; sed id verificatur de solis prædicatis divinis differentialibus, qualis non est singularitas, aut si est, est talis, quæ fundamentum non præbeat, quod multiplicari illi conveniat, per sibi simile, singularitas enim divina, non dat fundamentum, quod multiplicari possit in similibus numero Diis, convenit autem multiplicari naturæ creatæ.

DIFFICULTAS IV.

De Unitate universali, & Convenientie.

Nomine unitatis convenientiæ intelligitur similitudo, in eadem natura sive specifica, qua-

qualis est inter Petrum & Paulum, siue generica, ut cum in ratione Animalis conveniunt Petrus & Bucephalus; Nomine autem Unitatis formalis, venit unitas, vi cuius v.g. Petrus non hoc tantum habet, ne possit dividi in Paulum, quod formaliter habetur ab hæccitate, sed etiam, quod non possit dividi in aliam essentiam, v.g. quod Petrus non possit dividi in essentiam Leonis, & hæc appellatur unitas formalis. De his Unitatibus duo quærenda veniunt. 1. an illæ dentur à parte rei. 2. an sufficiant ad universale constituendum.

Punctum Difficultatis 1.

Danturne à parte rei, Unitas Conventientie, & Unitas formalis?

DICENDUM est 1. *Dari actu nemine cogitante unitatem conventientie.*

PROBATUR 1. Vel nemine cogitante actu differunt specie Petrus & Paulus, vel actu nemine cogitante non differunt specie, si nemine cogitante actu Petrus & Paulus differunt specie, ergo nemine cogitante, vel alteruter, vel uterque non est homo; si enim uterque eandem speciem haberent, non differrent specie, ergo nemine cogitante conveniunt specie, hæc enim pro præfenti idem valent.

PROBARI 2. solet. Fundamentum Relationum realium, debet esse nemine cogitante, sicut & ipsæ relationes reales debent esse nemine cogitante, hoc ipso enim non essent reales; sed unitas conventientie, similitudinis, communicationisq; in natura, est fundamentum Relationum realium: Ergo est nemine cogitante dicta unitas. Major probatur. Fundamentum Relationum realium in ratione v.g. Hominis, non potest esse Unitas individualis, secundum quod individualis est, ergo fundamentum hoc debet esse Unitas conventientie. Antecedens probatur. Id quod facit ultimo differre, & non facit plura convenire, non potest esse fundamentum Relationum realium in natura v.g. ideo enim aliqua dicuntur eadem, quia conveniunt, non quia differunt; sed Unitas individualis, qua individualis, facit ultimò differre, hoc ipso non esset differentia ultima, ergo non potest esse fundamentum dictarum relationum.

PROBATUR 3. Nemine cogitante verum est, quod Petrus sit individuum humanum, quia nemine cogitante est, quod est, esse enim, est independentens à conceptibus, quod ipsum verificatur etiam de Paulo, ergo illi dicunt inter se unitatem conventientie, quia sicut similia & conventientia in albedine sunt, quia hoc album, & illud album est; ita conventientia in natura humana non aliud est, quam quia hoc individuum Hominis, & illud individuum ejusdem est.

OBJICITUR 1. Inexplicabile est quid sit ista Unio conventientie.

RESPONDETUR. In re nihil aliud esse, nisi individua plura, ex modo autem concipiendi, Conventientia, est, quasi forma, faciens illa convenire, seu similia esse in natura.

OBJICITUR 2. Ista unitas conventientie, nihil dicit ultra unitatem individuaalem. Ergo si unitas individualis non est fundamentum relationum realium, nec Unitas individualis erit.

RESPONDETUR. In re à duabus unitatibus v.g. individualibus, non distingui unitatem conventientie, eorundem individuorum. Cæterum Unitas individuationis, non qua individualis est, est formaliter unitas conventientie, quæ enim individualis est, dicit solam rationem differendi, sed unitas individualis, in quantum est talis ac alia unitas individualis, est unitas conventientie.

OBJICITUR 3. Unitas fundatur in Ente, ergo & unitas conventientie fundabitur in Ente.

RESPONDETUR. Fundari unitatem conventientie in hoc Ente, quod individua dicant similia prædicata essentialia, vel in genere, vel in specie.

DICENDUM 2. *Dari nemine cogitante in unoquoque individuo Unitatem formalem.*

PROBATUR 1. Ubi est negatio divisionis formalis, ibi est unitas formalis, sed in unoquoque individuo datur negatio divisionis formalis, ergo in unoquoque individuo datur unitas formalis. Major constat definitione unius, unum enim idem est, quod & indivisum, ergo indivisum formaliter, erit unum formaliter. Minor probatur. In quo non dantur rationes & principia divisa, essentialiter, in eo est negatio divisionis essentialiter, alias sine suis principiis daretur divisio. Sed in unoquoque individuo non dantur rationes & principia divisa essentialiter; quia principia divisa essentialiter, sunt differentie essentielles & specificæ, quæ in nullo individuo, plures dantur.

PROBATUR 2. Datur in unoquoque individuo hominis natura generica, & natura specifica, v.g. datur ratio animalis & ratio hominis, ergo datur etiam in unoquoque individuo unitas formalis animalis, & unitas formalis hominis, quia unitas formalis animalis, & unitas formalis hominis, non sunt quid distinctum re.

PROBATUR 3. Quot sunt negationes divisibilitatis in individuo, tot sunt unitates in individuo, sed præter negationem divisibilitatis in plura entitativè, est etiam negatio divisibilitatis in plura essentialiter, ergo etiam est in individuis unitas essentialis, ergo & unitas formalis.

COLLIGES. Tres admitti debere unitates nemine cogitante. Unam individuaalem, vicus non potest dividi natura in aliud individuum simile in specie, admitti item debere unitatem

† Gg

for-

formalem, quæ est indivisio prædicatorum essentialium, vi cuius non potest dividi v.g. Petrus in individuum Leonis; Denique tertiam unitatem admitti debere relativam, quæ est unitas convenientiæ.

Punctum Difficultatis 2.

An Prædictæ Unitates sint sufficientes ad universale formaliter?

DICENDUM est 1. *Non esse sufficientem Unitatem Formalem explicatam, ad constituendum universale.*

PROBATUR 1. ex Suar. d. 6. Metaph. sect. 3. Unitas universalis ut universalis est, debet esse talis, ut sit illi propria, & rei singulari, quæ singularis est, convenire non possit, sed unitas formalis, est unitas, quæ rei singulari ut singularis est convenire potest, ergo unitas formalis non est unitas universalis. Major probatur. Ratio constitutiva differentialiter universalis, ut universale est, convenire non potest rei singulari, ut est singularis, hoc ipso enim non esset ratio differentialiter constitutiva, jam autem ratio universalis, formaliter constituitur unitate. Minor principalis probatur. Quia etiam rei singulari, ut singularis est, convenit, non posse dividi in alia essentialiter prædicata, convenit enim Petro non tantum non dividi in Paulum, sed nec posse dividi in Leonem.

PROBATUR 2. Unitas formalis multiplicatur in individuis pro illorum multiplicatione, ut probatur supra. Unitas universalis non multiplicatur in individuis. Ergo unitas formalis, non est unitas universalis. Minor probatur. Quia si unitas universalis quæ universalis, multiplicarentur in individuis ipsa universalis, multiplicatis enim rationibus rem aliquam constituentibus, & ipsa res multiplicatur, jam autem, ab unitate universalis, constituitur universale, & qui concedit hanc unitatem à parte rei, concedit etiam aptitudinem universalem.

PROBATUR 3. Potest alicui enti competere, unitas formalis, & tamen illa unitas formalis, exigit non esse universalis: Ergo unitas formalis, & unitas universalis non sunt idem. Antecedens probatur. Deus habet unitatem formalem. Angelus item, si est in multiplicabilis numero, nam convenit illis negatio divisibilitatis, secundum prædicata Essentialia, & tamen non est universalis illa unitas, siquidem in plura inferiora non multiplicabilis.

RESPONDERI posset 1. Quod dicta unitas sit insufficiens, ad universale Logicum, licet sit sufficiens, ad universale Metaphysicum.

CONTRA. Quia argumenta allata probant, etiam ad universale Metaphysicum, non sufficere dictam unitatem.

RESPONDERI potest 2. Unitatem formalem, non quamcunque requiri, sed conjunctam aptitudini ad essendum in multis, hæc autem non convenit singulari, quæ singulare, &c.

CONTRA 1. est. Quæro, habetne aliquod prædicatum ista unitas formalis, per quod universalisetur, idque independentem ab ipsa aptitudine ad inessendum multis, vel non habet? si non habet, ergo sola aptitudo, est ratio universalis formaliter, quod esse non potest, cum universale definiatur, non solum per aptum inesse multis, sed etiam per unum. Quod si habet aliquem suum conceptum, ipsa unitas, independentem ab aptitudine, tunc quæro: conceptus iste independentem ab aptitudine, vel potest convenire singularibus, vel non potest? si potest, redeunt argumenta facta, si non potest, ostende quisnam ille sit? indubieque poterit inferri, quod ille non detur à parte rei, ergo ulterius immerito recurristi in responsione ad aptitudinem, tanquam ad universalisativum unitatis. Ergo ulterius duas unitates formales in Petro assignas, quod & novum est, & sequitur duas esse essentias in homine, quia duas unitates formales, quæ erunt duæ negationes divisionis in prædicata essentialia, quæ negationes, idem sunt cum duabus essentis.

CONTRA 2. Si unitas formalis, esset unitas universalis, & esset universalis ut supponitur, & non esset, quia unitas formalis universalis, debet esse conjuncta aptitudini ad inessendum multis, sed unitas formalis non est talis, indistincta enim ab hæcitate Petri, quæ non dicit aptitudinem ad esse in multis.

CONTRA 3. Unitas ista formalis, non est distincta nemine cogitante actu, ab unitate individuali, ut suppono ex materia de distinctionibus. Subsumo. Sed unitas individualis non est unitas universalis, ergo nec unitas formalis, erit unitas universalis. Et certè, si unitas formalis condistincta esset actu nemine cogitante ab unitate individuali, individuum illud prout condistinctum ab unitate formali, vel esset individuum hominis, vel non esset, si non est individuum hominis, ergo nec est hæcitas hominis, adeoque non est, quod est, nam hic queritur de hæcitate hominis; si autem unitas individualis, prout condistincta unitati formali, est individuum hominis, ergo prout condistincta, dicit essentialia prædicata: Ergo & negationem non esse hominis, ergo & negationem divisionis in id, quod non est homo, adeoque adhuc prout condistincta individualis unitas, dicit unitatem formalem.

DICENDUM est 2. *Unitatem convenientiam, non esse unitatem universalem formaliter.* Ita Suar. &c.

Pro-

PROBATUR 1. Singularia convenientia & similia in natura, non constituunt universale formaliter, ergo nec unitas convenientiæ, nam hæc in re & nemine cogitante, non sunt actu distincta, præcipue apud illos, qui unum non distinguunt actu, à re una. Antecedens probatur. Universale debet esse unum, aptum inesse multis, sed singularia convenientia & similia in natura, non sunt unum aptum inesse multis, ergo singularia, non sunt universale formaliter. Minor probatur. Quia quod debet esse unum, aptum inesse multis, debet esse ratio, quam participant multa, non verò ipsa participantia, jam autem singularia, non sunt ratio quæ participatur.

Idem medius terminus sic proponitur. Si nomine universalis intelligas non aliud, quam plura convenientia in natura, indubiè sic sumptum universale datur à parte rei. Sed quæro, vel vis retinere definitionem communem universalis, vel non vis? si non vis; extra statum questionis disputas; si vis, ergo universale non debet esse formaliter plura similia in natura, nam unum aptum inesse multa & plura similia in natura, non sunt idem formaliter, nam negatio divisionis, cum esse divisionis, non sunt idem, plura autem sunt esse divisionis, & unum negatio divisionis. Et certè plura adeoque apta esse multa, & unum aptum inesse multis, non sunt idem formaliter, vel ex oppositione ipsius Ly plura cum Ly unum. Jam autem plura convenientia, seu habentia unitatem convenientiæ, sunt plura adeoque apta esse multa. Ergo plura dicentia unitatem convenientiæ, non sunt unum formaliter.

PROBARI 2. solet. Unitas universalis non debet esse passio pluralitatis, Unitas convenientiæ est passio pluralitatis, ergo unitas convenientiæ, non est unitas universalis. Minor probatur. Unitas sequens multipliciter, est unitas, quæ est passio pluralitatis, unitas convenientiæ, est unitas sequens multipliciter, quia est unitas relativa, seu ad aliud, adeoque necessariò involvens plura. Major principalis probatur. Tum quia unitas universalis, debet esse unitas naturæ non naturarum, & in definitione universalis, ponitur pro genere natura, non naturæ. Tum quia unitas universalis, debet esse unitas sine addito, sine addito enim ponitur in definitione, jam autem unitas, quæ est passio pluralitatis, est unitas cum addito. Tum quia si unitas universalis, esset passio pluralitatem sequens, esset unitas vel universalis Metaphysici tantum, vel Logici etiam; neutrum dici potest: Non primum; Quia si alia esset unitas universalis Metaphysici, nempe unitas involvens pluralitatem, alia unitas universalis Logici, erunt & ipsa universalis, distincta nemine cogitante actu, adeoque non idem erit Universale in Prædicando, quod est universale Metaphysicum, cum diversa habeant constitutiva, con-

sequenter non id prædicabitur quod est; non potest dici secundum, quia universale Logicum, excludit pluralitatem, de quo infra.

PROBATUR 3. Si unitas convenientiæ, esset unitas universalis formaliter, universale illud esset aggregatum ex pluribus, naturam similem participantibus, sed universale formaliter non est aggregatum ex pluribus similem naturam participantibus. Tum quia non est ita definitum ab Aristotele. Tum quia si nihil obstat, debet poni universale, cum sua passione, quod est prædicabilitas de singulis, sicut ponitur & aptitudo ad inessendum singulis, ut ita esse & dici, proportionentur. Jam autem si unitas convenientiæ, esset unitas universalis formaliter, non esset universale cum passione prædicabilitatis, siquidem plura, quæ involvit unitas convenientiæ, non possent dici de uno, sine falsificatione propositionum; & si esse aptum inesse multis, spectat ad universale formaliter, spectabit etiam, dici de multis. Tum quia, si universale est aggregatum, ex pluribus similem naturam participantibus, hoc ipso debet dari illis omnibus ratio communis, quæ participetur ab illis, quæ ratio cum non sit singularis formaliter, debet esse illa communis multis, quæ sita ratio formalis, universalis formaliter.

Addo, sicut formatur à nobis conceptus animalis rationalis, qui est conceptus, Metaphysicè definitivus hominis, de quo ipso si quærat, quid in re & Physicè sit, respondetur; quod sit corpus v.g. & hoc & illud, hæc & illa anima rationalis, ita ratio illa participata in pluribus similem naturam habentibus, quæ est ratio quædam Metaphysica, si quærat, quid in re & Physicè sit, non aliud erit, quàm & hoc & illud individuum. Universaliter; quæcunq; rationes communes, & Metaphysicæ, in re & Physicæ sunt id, quod præbet fundamentum conceptus illius Metaphysici, & ratio communis.

DICENDUM est 3. *Unitatem ad universale sufficientem, esse indivisionem, in plura, sive numero, sive specie distincta, cum aptitudine ad inessendum multis.*

PROBATUR 1. Quia debet esse Unitas aliqua universalis, aliàs nec universale daretur: quæ unitas, cum non sit unitas præcisionis, unitas negativa, unitas formalis, aut convenientiæ, ergo debet esse unitas in conclusione expressa, nulla enim alia.

PROBATUR 2. Quia hæc sola indivisio, constituit universale, cum passione sua necessaria, hoc est prædicabilitate, si enim ita unum & indivisum prædicabitur, non prædicabitur aliquid, quod non inest subiecto.

PROBATUR 3. Quia sic definitur unitati, nihil deest, ad rationem unitatis universalis formalis.

Hæc Conclusio totam suam probationem sumit, ex refutatione alienarum sententiarum, &

† Gg 2 iis,

his, quæ infra dicentur. Hisq; verbis docetur à S. Thom. I. Metaph. L. I. *Non enim in diversis singularibus est aliqua natura una numero, sed intellectus apprehendit, ut unum id, in quo omnia inferiora conveniunt, & sic in apprehensione intellectus, species sit indivisibilis, quæ realiter est diversa in diversis individuis.*

INFERES. Hanc unitatem non esse à parte rei.

RATIO. Quia omnia quæ sunt à parte rei, sunt aut solo numero, aut specie divisa, ergo non dicunt indivisionem in plura. Porro unitas hæc universalis, in eo est dissimilis unitati individuali, quia hæc non solum dicit indivisionem, sed & ineptitudinem ad divisionem in plura; differet autem ab unitate formali, quia hæc reperitur in subjectis, quæ non exigunt, imò nec possunt multiplicari, ut vidimus supra.

Punctum Difficultatis 3.

Fundamenta Oppositorum.

OBJICITUR 1. Nulla unitas præter formalem, est unitas universalis, ergo ista est sufficiens ad constituendum universale. Antecedens probatur, quia nulla alia facit universale unum in multis, si enim aliqua alia id faceret, faceret vel illa, quæ solum est objective in intellectu, vel illa, quæ solum est subjective in intellectu, Neutra: non illa quæ est tantum objective in intellectu, quia hæc est ens rationis, neque illa quæ est subjective in intellectu, quia unitas hæc, est in actu intellectus, representans plura per modum unius, consequenter sicut ipse actus non est in multis, ita nec unitas ipsius, est in multis.

RESPONDETUR. Etiam permisso quòd illa unitas, quæ est subjective in intellectu, sit unitas formalis universalis, negabitur, quod hæc unitas, sit unitas in actu intellectus, representantis plura per modum unius, non enim tunc representantur per nos, etiam confuse plura. Deinde negatur, quod unitatis universalis nomine, veniat per nos unitas actus intellectus.

Hinc jam conformiter ad dicenda infra, negatur Antecedens cum suis probationibus. Neque enim unitas, quæ sit tantum objective in intellectu, neque unitas, quæ sit subjective in eodem facit naturam universalem unam, sed unitas & divisio inclusa in ipsa natura, licet non extra circumstantias nostræ abstractionis, quæ abstractio facit, ut unitas illa, quæ fundamentalis tantum, postea in actum, pro statu Metaphysico, deducatur.

INSTABIS. Si ista unitas est unitas ipsius naturæ, debet esse illi intrinseca, intrinseca esse non potest, quia abstractio non potest ullam rationem intrinsecam naturæ addere, nisi fictitiè.

RESPONDETUR. De intrinsecitate istius unitatis, infra agetur. Quantum ad præsens dici potest, abstractionem, quæ est cum fundamento in re, posse facere, ut natura aliquam rationem intrinsecam fundamentaliter, actu habeat vi abstractionis, quod fieri potest, sine ulla fictione; neque enim status Metaphysicus aut intentionalis, si procedat cum fundamento in re, est status fictitiis, licet fictitia esset hæc unitas, si haberetur sine fundamento in re. Quamvis autem nihil conceptus meus tribuere possit rebus, extra intentionalem statum habentibus, potest tamen aliquid tribuere rebus in intentionali statu. Et sicut oppositi unitatem universalis Logici, quam dicunt abstractione fieri, non dicunt esse fictitiæ, ita & in præsentem idem dicendum.

OBJICITUR 2. Illa sola unitas est sufficiens ad universale formaliter, per quam natura habet, ut sit actu in multis, sed per nullam aliam, habet natura, quòd sit una actu in multis, præter unitatem formalem vel convenientiæ. Ergo illæ sunt sufficientes ad universale formaliter. Major probatur, quia arbitrariè dicitur, naturam debere esse in multis, solâ aptitudine, præcipue cum à parte rei per Aristotelem, debeat esse universale, nolebat enim ille formas rerum, esse extra multa, ut patet 1. Poster. tex. 26. & 7. Metaph. tex. 31. Minor etiam probatur, quia natura in statu abstractionis, est unum extra multa.

RESPONDETUR. Sufficere ad universale, ut sit natura una, non actu in multis, sed apta inesse multis, quia hoc ipso non esset una, si esset actu in multis; & si deberet esse actu in multis, esset universale non aliud, quam plura eandem naturam participantia, cujus oppositum probant argumenta. Aristoteles non plus voluit, quam quod non dentur universalis actu & realiter extra singularia existentia, quod voluit Plato, & à nobis non asseritur. Cæterum unitas illa universalis per nos, debet esse præter multa, non in hoc sensu, quasi debeat esse unitas, cum exclusionem capacitatis ad multa, sed in hoc sensu debet esse præter multa, id est non cum differentiis & hæc ceitatibus.

OBJICITUR 3. Sinatura universalis non deberet esse una in multis actu, sed una in multis aptitudine, non potest enim quidquam aptitudine esse tale, quale nequit esse actu. Atqui natura universalis, non potest esse una, cum multiplicitate actuali: Ergo nec aptitudine, esse una in multis.

RESPONDETUR. Diversas esse propositiones: Natura quæ est una, habet aptitudinem ad esse in multis, & alia est hæc propositio: Natura una cum unitate retinenda, habet aptitudinem ad inessendum multis, prior est vera, posterior falsa, unde quando dicitur universale est unum

unum aptum inesse multis, in priori sensu est accipendum, consequenter ly una componi debet cum natura, non cum ly apta inesse multis, neque enim retenta unitate, est apta, poni in multis.

INSTABIS. Si unitas universalis esset unitas in multis aptitudine, ly in multis, construxisset Arist. cum ly aptum inesse, non verò cum ly unum, sed construxit cum ly unum, ut habetur 1. poster. tex. 25.

RESPONDETUR. Etiam sub illo ly unum in multis, subaudi aptum inesse.

ADDO. Si quis non aliam unitatem requireret ad universale, nisi eam, quæ etiam rei singulari, qua singularis est conveniret: Si item nullam aliam nisi unitatem convenientiæ, cum illo his est de solo nomine: an scilicet hoc sit vocandum universale? nam in re idem dicimus: dari scilicet unitatem convenientiæ. Et solum tale universale admisit Maffrius Scotista D. 4. N. 3. *Per universale in essendo &c. non intelligitur universale in Actu, sed Natura communis, qua possit esse fundamentum intentionis universalitatis, & ob suam communitatem præbeat occasionem intellectui, ut ipsam concipiat verè & positivè unam in multis.* Quid si id dixisset Maffrius, de distinctione Scotistica.

DIFFICULTAS V.

Proponitur tenenda sententia de Universalis.

POST Conclusionem, superius Punct. Diff. 2do traditam, constitit, quòd hæc unitas universalis non habeatur, nisi per Intellectum, discutiendum tamen, & in particulari impugandum venit. Quod non detur universale, hoc est natura communis, nemine cogitante condistincta à differentiis, & quidem, quod non detur universale Logicum nemine cogitante, consentiunt omnes, cum ad illud requirant vel actum intellectus confusum, vel comparativum vel abstrahentem objectivè. Imò Scotista Maffrius Disputatione 4. n. 18. hic, docet, solum universale in prædicando, esse propriè universale, consequenter inferri potest, nullum universale verum & proprium, haberi nemine cogitante. Tota Difficultas est, de universali Metaphysico, de quo

DICENDUM est. *Non dari actum à parte rei universale formaliter Metaphysicum, seu non dari Naturam communem, nemine cogitante condistinctam à differentiis, dixi non dari actum à parte rei universale formaliter, quia indubiè, datur à parte rei nemine cogitante actum, fundamentaliter acceptum universale, datur enim fundamentum sufficiens, concipiendi Naturam unam, aptam inesse multis; intellectus enim videndo sensatione nos convenire cum brutis, differre ab iisdem rationalitate, habet sufficiens fundamentum, concipiendi naturam secundum so-*

lam convenientiam, seu secundum solam animalitatem, adeoque faciendi universale generis, habet item fundamentum concipiendi naturam, secundum solam rationem, quæ differt à brutis, adeoque faciendi universale differentiæ. Tota ergo quæstio erit, de universali formaliter.

PROBARI solet 1. Conclusio ex 1. de Anima tex. 8. *Universale autem aut nihil, aut posterius, Anima*, ad quem locum commentatur Avicenna quòd Intellectus faciat in rebus universalitatem. Et 12. Metaph. conc. 8. idem inquit: *Universalis esse collecta ex particularibus, in intellectu, qui facit eam intentionem.* Responderi posset, Aristotelem loqui de universali Logico, quod non est nemine cogitante, addit enim Arist. *Similiter autem* (intellige posterius est anima) *si quid commune aliquid prædicetur.* Restaurari posset hoc argumentum, quia in eo solo statu natura est universalis formaliter, in quo est etiam prædicabilis, prædicabilitas enim est passio necessaria universalis; consequenter universalis actu, debet esse passio, prædicabilitas actu, sed secundum respondentem natura non nisi in statu abstractionis habet prædicabilitatem actu, ergo non nisi in eodem statu, habebit & universalitatem actu.

PROBAT 2. Arriaga. Implicat naturam aliquam à parte rei esse unam in se unitate rigorosa, & eandem esse multiplicem & divisam, in eadem ratione, sed hæc requiritur ad universale, ergo illud implicat à parte rei. Major inquit est evidens. Minor ab omnibus conceditur. Consequentia legitima.

RESPONDETUR. Minorem à multis negari, ut ab iis qui dicunt unitatem convenientiæ sufficere ad universale. Item ab iis, qui dicunt sufficere unitatem formalem, quam appellant Minorem numerali.

PROBATUR 3. Conclusio. Non datur à parte rei in individuis nemine cogitante actu natura, ab individuis & differentiis distincta, quæ sit per modum unius indivisi formaliter, ergo non datur universale à parte rei, hoc enim quod continet Antecedens venit nomine universalis, apud oppositos. Antecedens probatur. Quia & esset nemine cogitante actu, ista natura ab individuationibus & differentiis distincta, ut supponitur, & non esset nemine cogitante distincta, quia id quod correspondet objecto, vi abstractionis actualis, non est nemine cogitante, Natura autem sic distincta, est illud, quod respondet abstractioni actuali, quod totum probatum est, ubi actum de distinctione ex natura rei.

CONFIRMATUR Probatio. Quia si daretur natura dicto modo distincta, sequeretur aliquid implicatorium, implicat enim, quando aliqua sunt idem realiter in creatis, & si quid formaliter uni formalitati competat, ut non comperat